BudujemyAI_

MODUŁ 2: UCZ SIĘ Z AI

Języki obce z AI: tłumacz i ucz się z Gemini i Obiektywem Google

Tłumaczenie od zera, korekta Twojej wersji z wyjaśnieniem błędów i 5 testów, zanim wyślesz tekst

JEDNA PRACA, KTÓRĄ WYKONASZ

Przetłumaczysz z Gemini jeden prawdziwy tekst firmowy i sprawdzisz go 5 testami jakości, zanim go wyślesz.

Daniel Baranowski
BudujemyAI · wdrożenia AI w małych i średnich firmach
wiedza.budujemyai.pl · wydanie: listopad 2026

W skrócie

DLA KOGO	Dla firm, które piszą do klientów i dostawców z zagranicy albo zatrudniają osoby z innych krajów.
JEDNA PRACA	**Przetłumaczysz z Gemini jeden prawdziwy tekst firmowy i sprawdzisz go 5 testami jakości, zanim go wyślesz.**
EFEKT	Masz sprawdzony tekst gotowy do wysłania, własnego „tłumacza firmowego" ze słowniczkiem i plan nauki języka na 15 minut dziennie.
CZAS	60 min
POZIOM	Start
KOSZT	0 zł (darmowe Gemini, Obiektyw Google i Tłumacz Google)
NARZĘDZIA	Gemini, Gemini Live, Obiektyw Google, Tłumacz Google, ChatGPT lub Claude (druga opinia)

Jak korzystać z tego e-booka

1. **Przeczytaj rozdziały 1–3** — zrozumiesz, po co to robisz i jak to działa.
2. **Zrób „Krok po kroku" z otwartym komputerem** — prompty skopiujesz z wersji online: wiedza.budujemyai.pl/ebooki/jezyki-obce-z-ai/.
3. **Sprawdź wynik checklistą kontroli jakości** — to najważniejszy rozdział.
4. **Wracaj do „Zestawu do powtórzenia"**, kiedy robisz to następnym razem.

Spis treści

01 Zanim zaczniesz

02 Dlaczego to ważne dla Twojej firmy

03 Jak to działa — w prostych słowach

04 Krok po kroku

05 Jak rozpoznać, że AI zrobiło dobrą robotę

06 Kiedy AI nie wystarczy: RODO, umowy i tłumacz przysięgły

07 Najczęstsze błędy

08 Zestaw do powtórzenia

09 Twój plan działania

10 Słowniczek

11 Źródła

12 Co dalej

ROZDZIAŁ 1

Zanim zaczniesz

Ta lekcja jest dla Ciebie, jeśli piszesz do klientów lub dostawców z zagranicy, przygotowujesz ofertę eksportową albo zatrudniasz osoby z innych krajów. Nie musisz znać języka biegle. Wystarczy, że chcesz robić to szybciej — i wiedzieć, kiedy wynikowi można zaufać.

Twoja jedna praca: przetłumaczysz z Gemini jeden prawdziwy tekst firmowy — mail, ofertę albo instrukcję — i sprawdzisz go 5 testami jakości, zanim go wyślesz. Po drodze zbudujesz „tłumacza firmowego" (prompt i słowniczek), którego użyjesz przy każdym kolejnym tekście, i zaczniesz 15-minutowy trening językowy.

Czego potrzebujesz:

- komputera z przeglądarką (najlepiej Chrome) i telefonu z Androidem albo iPhone'a,
- konta Google i Gemini — w przeglądarce (gemini.google.com) albo w aplikacji,
- aplikacji Google (w niej jest Obiektyw Google) i Tłumacza Google na telefonie,
- drugiego modelu do „drugiej opinii", np. ChatGPT albo Claude — wystarczy darmowa wersja,
- jednego prawdziwego tekstu do przetłumaczenia, najlepiej bez danych osobowych klientów.

Koszt: 0 zł — wszystko zrobisz w darmowych wersjach. **Czas:** ok. 60 minut za pierwszym razem, potem 10–15 minut na tekst. **Poziom:** Start.

> **i Stan na październik 2026**
>
> Gemini działa na modelach z rodziny Gemini 3: w lipcu 2026 r. do aplikacji trafił 3.6 Flash (także w wersji darmowej), 2 września Google wypuścił szybszy i mocniejszy Gemini 3.8 Flash, a 30 września zapowiedział Gemini 4 Argon, udostępniany etapami. To, który model dostajesz w danym planie, zmienia się co kilka tygodni. Numery zmieniają się co kilka tygodni, a Google zastępuje Gemy nową funkcją „Umiejętności". Jeśli przycisk nazywa się inaczej niż w tym e-booku, sens kroku zostaje ten sam.

ROZDZIAŁ 2

Dlaczego to ważne dla Twojej firmy

Wyobraź sobie stolarnię, do której w poniedziałek rano przychodzi zapytanie z Niemiec o 40 frontów kuchennych. Właściciel pisze odpowiedź po polsku, wkleja ją do pierwszego lepszego tłumacza i wysyła wynik. Gramatycznie wszystko gra. Tyle że kwota „18 400 zł" może trafić do maila jako „18,400 PLN" — a w Niemczech przecinek oddziela część dziesiętną. Do tego zwroty grzecznościowe brzmią jak z automatu.

Nikt nie zadzwoni z reklamacją. Klient po prostu wybierze firmę, która odpisała jasno i pewnie. To prawdziwy koszt słabego tłumaczenia — nie zobaczysz go w żadnym zestawieniu.

Zlecanie każdego maila tłumaczowi oznacza z kolei dni czekania i rosnące koszty, więc wiele firm wybiera „wklej i wyślij": szybko, ale na ślepo. Ta lekcja pokazuje trzecią drogę: AI tłumaczy w sekundy, a Ty w kilka minut sprawdzasz wynik według stałej procedury. Przyda się przy:

- mailach do kontrahentów i odpowiedziach na zapytania ofertowe,
- ofercie eksportowej, katalogu i opisach produktów,
- odpowiedziach na opinie w Google od zagranicznych klientów,
- instrukcjach dla pracowników z innych krajów i dokumentach od dostawców.

Druga korzyść to nauka. Gdy AI poprawia Twoje tłumaczenie i wyjaśnia błędy, z czasem proste maile piszesz sam, a AI tylko je sprawdza. Odzyskujesz czas i budujesz umiejętność, która zostaje w firmie.

ROZDZIAŁ 3

Jak to działa — w prostych słowach

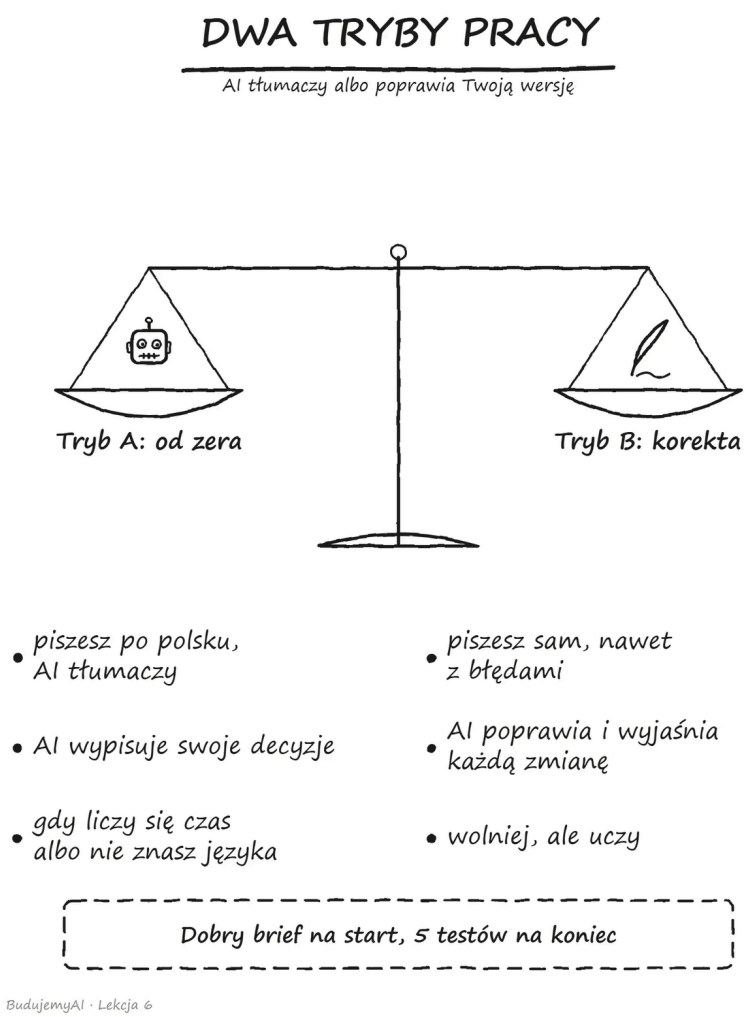

Dawne tłumacze internetowe podmieniały słowa i zwroty. Gemini przewiduje, jak tę samą myśl wyraziłby ktoś, kto pisze w danym języku na co dzień — dlatego radzi sobie z idiomami i tonem. Ta sama cecha ma ciemną stronę: model potrafi „wygładzić" zdanie, dopisać uprzejmość, której nie było, albo zgubić zastrzeżenie. Tekst brzmi świetnie, więc błąd trudno zauważyć.

Najlepsza analogia: **zdolny tłumacz-stażysta**. Zna dziesiątki języków i pracuje w sekundy. Ale nie zna Twojej firmy, klientów ani cennika i rzadko sam przyzna, że czegoś nie jest pewien. Zrobi dobrą robotę, jeśli dostanie dobry brief, a ktoś sprawdzi wynik. Briefem jest prompt z kontekstem, sprawdzeniem — 5 testów z tej lekcji.

Dwa tryby pracy:

- **Tryb A — tłumaczenie od zera.** Piszesz po polsku, AI tłumaczy i wypisuje swoje decyzje. Dobre, gdy liczy się czas albo nie znasz języka.

- **Tryb B — korekta Twojej wersji.** Piszesz sam, nawet z błędami, a AI poprawia i wyjaśnia każdą zmianę — jak nauczyciel z czerwonym długopisem, który zawsze ma czas. Wolniej, ale uczy.

Kontekst, bez którego AI zgaduje: odbiorca, cel, ton, wariant języka (angielski brytyjski czy amerykański, niemiecki z Niemiec czy z Austrii) i słowa, których Twoja firma używa na stałe. To ostatnie to **słowniczek firmowy** (glosariusz) — ściągawka, którą dajesz każdemu nowemu tłumaczowi: „frontów meblowych nie nazywamy inaczej, a nazwy firmy nie tłumaczymy".

Tłumaczenie zwrotne (ang. back-translation) działa jak sprawdzanie dzielenia mnożeniem: tłumaczysz wynik z powrotem na polski i porównujesz z oryginałem. Wyłapie zmieniony sens, ale nie jest dowodem jakości — dlatego to jeden z pięciu testów, a nie jedyny.

Obiektyw Google (Google Lens) to aparat, który czyta: rozpoznaje tekst na zdjęciu lub zrzucie ekranu i nakłada tłumaczenie w miejscu oryginału. **Gemini Live** to rozmowa głosowa z Gemini — jak telefon do cierpliwego lektora.

Sytuacja	Narzędzie	Dlaczego
Mail, oferta, instrukcja do wysłania	Gemini z promptem eksperta	kontekst, ton, słowniczek, wyjaśnienia
Tekst na zdjęciu, etykiecie, ekranie	Obiektyw Google	tłumaczenie prosto z aparatu lub zrzutu
Cała strona www w obcym języku	Chrome, przycisk tłumaczenia	jedno kliknięcie
Rozmowa z klientem na żywo	Tłumacz Google, funkcja Live translate	mowa na mowę, przez słuchawki
Nauka mówienia	Gemini Live	rozmowa głosowa z poprawkami
Dokument do sądu lub urzędu	tłumacz przysięgły	wymóg prawny, AI go nie zastąpi

ROZDZIAŁ 4

Krok po kroku

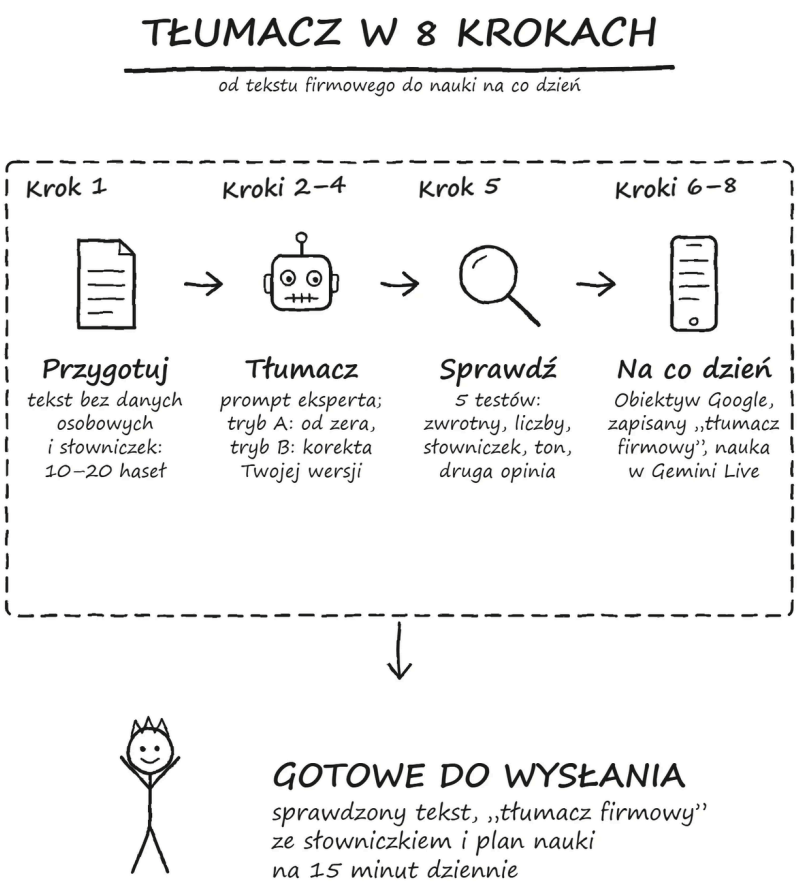

Krok 1: Przygotuj tekst i słowniczek firmowy (15 min)

Wybierz jeden prawdziwy tekst, który i tak musisz wysłać: odpowiedź na zapytanie, ofertę, instrukcję dla pracownika albo odpowiedź na opinię w Google.

Usuń z niego dane osobowe: imiona i nazwiska, telefony, adresy, numery umów. W ich miejsce wstaw znaczniki, np. [KLIENT], [ADRES] — uzupełnisz je po tłumaczeniu.

Teraz słowniczek. Na start wystarczy 10–20 haseł: nazwa firmy i produktów, terminy branżowe, warunki handlowe, stałe zwroty. Przykład dla stolarni (polski → angielski):

Po polsku	Po angielsku	Uwagi
[nazwa Twojej firmy]	bez zmian	nigdy nie tłumacz

Po polsku	Po angielsku	Uwagi
fronty meblowe	cabinet fronts	tak w całej ofercie
termin realizacji	lead time	zawsze w tygodniach
zaliczka	deposit	30% przy zamówieniu
netto	net (excl. VAT)	zawsze z dopiskiem
oferta jest aktualna do	the offer is valid until	nie „actual"
Szanowny Panie	Dear Mr [Nazwisko]	ton formalny

Szybsza droga: poproś Gemini o propozycję słowniczka na podstawie Twojej oferty (prompt w Zestawie) i ją popraw. Zapisz słowniczek w Arkuszach Google i dodatkowo jako plik .csv lub .txt — przyda się w Kroku 7.

Krok 2: Ustaw Gemini jako eksperta od tłumaczeń (5 min)

Otwórz gemini.google.com albo aplikację Gemini. Do zwykłych maili wystarczy model domyślny, do ważnych tekstów wybierz z menu najmocniejszy dostępny. Na prywatnym koncie wklejaj tylko tekst bez danych osobowych (więcej w sekcji „Kiedy AI nie wystarczy"). Wklej prompt i uzupełnij pola w nawiasach:

› PROMPT

```
Jesteś doświadczonym tłumaczem i redaktorem tekstów biznesowych. Tłumaczysz z polskiego na [JĘZYK
I WARIANT, np. angielski brytyjski / niemiecki dla klienta z Niemiec].

KONTEKST
- Odbiorca: [kto to jest, np. nowy klient firmowy, nie znamy się]
- Cel tekstu: [np. odpowiedź na zapytanie, chcę umówić rozmowę]
- Ton: [formalny / uprzejmy i konkretny / swobodny]
- Moja firma: [jedno zdanie, czym się zajmuje]

ZASADY
1. Tłumacz sens, nie słowa. Tekst ma brzmieć jak napisany przez rodzimego użytkownika języka z tej
branży.
2. Trzymaj się słowniczka. Nazw firmy i produktów nie tłumacz.
3. Nie dodawaj i nie usuwaj informacji, obietnic ani zastrzeżeń.
4. Liczby, kwoty, daty i jednostki przenieś dokładnie. Daty zapisz z nazwą miesiąca, kwoty w
formacie kraju odbiorcy z kodem waluty (PLN, EUR).
5. Jeśli coś jest niejasne albo ma kilka znaczeń, najpierw zadaj mi pytania, a dopiero potem
tłumacz.

ODPOWIEDŹ W TRZECH CZĘŚCIACH
A) Tłumaczenie gotowe do wysłania.
B) Tabela decyzji: fragment oryginału | tłumaczenie | uzasadnienie (formaty, idiomy, ton).
C) Miejsca, których nie jesteś pewien, i co trzeba sprawdzić.

SŁOWNICZEK
[WKLEJ TABELĘ]

TEKST DO PRZETŁUMACZENIA
[WKLEJ TEKST]
```

Krok 3: Tryb A — przetłumacz i przeczytaj tabelę decyzji (10 min)

Jeśli Gemini zada pytania, odpowiedz — to dobry znak, bo model nie zgaduje. Potem nie kopiuj od razu części A. Najpierw przeczytaj tabelę decyzji i listę wątpliwości, bo tam ukrywają się błędy. Przykład dobrej decyzji: „aktualna do 15.11.2026" → „valid until 15 November 2026" — „actual" znaczy po angielsku „rzeczywisty", a datę zapisaną słownie trudno pomylić.

Nie wiesz, jaki ton wybrać? Poproś o dwie wersje — formalną i bardziej bezpośrednią — i zapytaj, którą wybrałby handlowiec z kraju odbiorcy.

Krok 4: Tryb B — napisz sam, a Gemini poprawi i wyjaśni (10 min)

Tu się uczysz. Napisz tłumaczenie sam, nawet niezgrabnie — możesz je podyktować (zobacz lekcję o pisaniu głosem). Potem otwórz nowy czat i wklej:

› PROMPT

```
Jesteś cierpliwym nauczycielem języka [JĘZYK] i korektorem tekstów biznesowych. Uczę się tego języka, mój poziom to [np. A2 / B1 / nie wiem].

Poniżej mój polski oryginał i moje tłumaczenie. Zrób trzy rzeczy:
1. Daj poprawioną wersję gotową do wysłania. Zmieniaj tylko to, co trzeba.
2. Wypisz moje błędy w tabeli: było | poprawnie | dlaczego (prosta zasada po polsku) | waga (zmienia sens / brzmi nienaturalnie / drobiazg).
3. Podsumuj 3 najczęstsze typy moich błędów i daj 3 krótkie ćwiczenia, które pomogą ich unikać.

Nie chwal na wyrost. Jeśli coś jest poprawne, ale da się to powiedzieć naturalniej, zaznacz to osobno. Jeśli nie jesteś pewien poprawki, napisz to wprost.

ORYGINAŁ
[WKLEJ]

MOJE TŁUMACZENIE
[WKLEJ]
```

Dobra korekta wygląda mniej więcej tak:

Było	Poprawnie	Dlaczego
The offer is actual until 15.11.2026.	The offer is valid until 15 November 2026.	„actual” to „rzeczywisty”; datę zapisz słownie
Eventual changes please send until 20.10.	If you need any changes, please let us know by 20 October.	„eventual” to „ostateczny”; termin „do” to „by”
We make it in 6 weeks from deposit.	Lead time is 6 weeks from receipt of the deposit.	precyzyjnie: od czego liczymy termin

Z każdej korekty przepisz 1–2 zasady do pliku „Moje błędy” (szablon w Zestawie). W pracy z AI Daniel stosuje taką pętlę: po każdej korekcie jedna reguła trafia do pliku z lekcjami. W języku działa to tak samo — za miesiąc masz listę błędów, które przestały Ci się zdarzać.

Krok 5: Sprawdź wynik 5 testami (10 min)

Przejdź przez 5 testów z sekcji „Jak rozpoznać, że AI zrobiło dobrą robotę”. Za pierwszym razem zajmie to ok. 10 minut, potem kilka. Na koniec wstaw dane zastąpione znacznikami i przeczytaj całość jeszcze raz.

Krok 6: Tłumacz to, co widzisz — Obiektyw Google (10 min)

Telefon z Androidem:

1. Otwórz aplikację Google i stuknij ikonę Obiektywu (aparat) w pasku wyszukiwania.

2. Wybierz „Tłumacz", wyceluj w tekst albo wskaż zdjęcie lub zrzut ekranu z galerii.
3. Zaznacz fragment i wybierz języki — tłumaczenie pojawi się w miejscu oryginału.

Na wybranych telefonach (m.in. Pixel 6 i nowsze) jest szybciej: przytrzymaj przycisk ekranu głównego lub pasek nawigacji — to funkcja „Zaznacz, aby wyszukać" — i stuknij „Tłumacz". Opcja „Przewijaj i tłumacz" tłumaczy dalej, gdy przewijasz stronę albo zmieniasz aplikację. W niektórych aplikacjach, np. bankowych, funkcja może nie działać.

iPhone: w aplikacji Google stuknij ikonę Obiektywu i wybierz „Tłumacz". Możesz też użyć aparatu w aplikacji Tłumacz Google.

Komputer:

- cała strona: w Chrome przycisk tłumaczenia przy pasku adresu albo prawy przycisk myszy → „Przetłumacz na polski",
- fragment: zaznacz go, prawy przycisk → „Przetłumacz zaznaczony fragment na polski",
- obraz na stronie: prawy przycisk → „Szukaj za pomocą Obiektywu Google", zaznacz tekst w panelu i w polu „Zadaj dodatkowe pytanie" wpisz „przetłumacz na polski" (wymaga Google jako domyślnej wyszukiwarki),
- zdjęcie lub zrzut z dysku: translate.google.com → „Obrazy" → „Przeglądaj komputer"; wynik skopiujesz albo pobierzesz jako obraz.

Jedziesz do klienta za granicę? Pobierz języki w Tłumaczu Google — tłumaczenie z aparatu zadziała bez internetu.

> ! **Zrozumieć — tak. Działać — po sprawdzeniu.**
>
> Google sam ostrzega, że drobny, niewyraźny albo stylizowany tekst może zostać przetłumaczony mniej dokładnie. Jeśli od tekstu zależy dawka, wymiar, termin albo bezpieczeństwo, wgraj zdjęcie do Gemini z promptem „Tekst ze zdjęcia" z Zestawu i porównaj liczby z oryginałem.

Dużo dokumentów w obcym języku? Zamiast tłumaczyć całość, wrzuć je do Gemini Notebook (dawniej NotebookLM) i pytaj o to, czego potrzebujesz — zobacz lekcję o drugim mózgu.

Krok 7: Zapisz „tłumacza firmowego" na stałe (5 min)

Żeby nie wklejać promptu i słowniczka za każdym razem, zapisz je w Gemini:

Twoja sytuacja	Gdzie zapisać	Na co uważać
Prywatne konto Google	umiejętność w Gemini	wymaga 18 lat i włączonego ustawienia „Zachowuj aktywność"
Firmowe konto Google Workspace	Gem (do czasu migracji)	umiejętności nie działają jeszcze na kontach służbowych

Twoja sytuacja	Gdzie zapisać	Na co uważać
Nie chcesz nic zapisywać w Gemini	notatka z promptem i plik słowniczka	wklejasz je na początku czatu

Umiejętność (w przeglądarce): Ustawienia → Umiejętności → „Utwórz ręcznie". Wpisz nazwę (np. „Tłumacz firmowy"), opis i instrukcje z Zestawu, dodaj plik słowniczka (.txt, .md albo .csv) i zapisz. W czacie wpisz „/" i wybierz umiejętność. Na telefonie ręcznie tworzone umiejętności się nie zapisują, a funkcja wchodzi stopniowo — może jej jeszcze nie być na Twoim koncie. Google zapowiedział automatyczne przeniesienie Gemów do umiejętności: na kontach prywatnych od listopada 2026 r., na firmowych kontach Workspace w marcu 2027 r.

> ⚠ **„Zachowuj aktywność" to kompromis**
>
> Gdy to ustawienie jest włączone, czaty są zapisywane (domyślnie przez 18 miesięcy), mogą służyć do ulepszania usług Google, a część z nich czytają przeszkoleni weryfikatorzy. Umiejętności na prywatnym koncie używaj więc tylko do tekstów bez danych osobowych i tajemnic firmy.

Krok 8: Ćwicz 15 minut dziennie w Gemini Live (od jutra)

Gemini Live działa po polsku, na Androidzie i iPhonie, w darmowej wersji (wymaga ukończonych 18 lat).

1. Otwórz aplikację Gemini i stuknij „Live" na dole ekranu.
2. Powiedz na głos prompt „Nauczyciel w Gemini Live" z Zestawu, z jedną scenką z Twojej pracy: zapytanie o cenę, reklamacja, przesunięcie terminu.
3. Możesz włączyć kamerę („Włącz strumień wideo" na Androidzie, „Aparat" na iPhonie) i opisać produkt w obcym języku albo stuknąć „Włącz udostępnianie ekranu" i przećwiczyć prezentację oferty.
4. Stuknij „Zakończ" i dopisz 1–2 zasady do pliku „Moje błędy".

Plan na 15 minut: 5 minut fiszek (prompt w Zestawie), 5 minut rozmowy w Live i 5 minut trybu B — trzy zdania z dzisiejszej pracy do korekty. Krótko, ale codziennie: taki rytm łatwiej utrzymać niż maraton raz w miesiącu.

Rozmowa z klientem na żywo? W aplikacji Tłumacz Google funkcja Live translate od czerwca 2026 r. korzysta z modelu Gemini 3.5 Live Translate: działa na Androidzie i iPhonie, obsługuje ponad 70 języków, a tłumaczenie słyszysz w słuchawkach. Przed ważnym spotkaniem przetestuj swoją parę języków. Trybu ćwiczeń w Tłumaczu (Practice) nie udało się potwierdzić dla osób uczących się z polskiego.

ROZDZIAŁ 5

Jak rozpoznać, że AI zrobiło dobrą robotę

Tłumaczenie z AI zawsze brzmi pewnie. To nie znaczy, że jest dobre. Poniższe 5 testów to Twoja kontrola jakości — przy ważnym tekście nie pomijaj żadnego.

Test 1: Tłumaczenie zwrotne w nowym czacie

Otwórz nowy czat (albo inne narzędzie, np. Tłumacza Google) — model nie może widzieć oryginału, bo wtedy go „pamięta". Wklej samo tłumaczenie:

› PROMPT

```
Przetłumacz poniższy tekst na polski możliwie wiernie. Niczego nie poprawiaj i nie wygładzaj.
Jeśli zdanie brzmi dziwnie albo niejasno, przetłumacz je dosłownie i oznacz [?]. Na końcu wypisz
zdania, które można zrozumieć na więcej niż jeden sposób.

[WKLEJ SAMO TŁUMACZENIE, BEZ POLSKIEGO ORYGINAŁU]
```

Porównaj wynik z oryginałem zdanie po zdaniu: co dodano, co zgubiono, co zmieniło sens — np. „możemy" zamieniło się w „zrobimy", a „do 20.10" w „od 20.10". Zgodny sens nie gwarantuje jakości: w badaniu Harolda Somersa z 2005 r. (dotyczyło ówczesnych tłumaczy internetowych) tłumaczenie zwrotne potrafiło wyglądać dobrze nawet przy słabym tłumaczeniu.

Test 2: Twarde dane 1:1

Wypisz z oryginału wszystkie liczby, kwoty, daty, godziny, wymiary, jednostki, nazwy własne i numery, a potem odhacz każdą pozycję w tłumaczeniu. Uważaj na formaty:

Element	Polska	Wielka Brytania	USA	Niemcy
3 listopada 2026	03.11.2026	03/11/2026	11/03/2026	03.11.2026
Kwota	18 400,50 zł	PLN 18,400.50	PLN 18,400.50	18.400,50 PLN

Zasada: miesiąc słownie, kwota z kodem waluty. AI może przygotować tabelę liczb z obu wersji, ale porównaj ją sam — przy sprawdzaniu model też może się pomylić.

Test 3: Słowniczek

Wyszukaj w tłumaczeniu (Ctrl+F) każde hasło ze słowniczka. Czy jest użyte tak, jak w słowniczku? Czy ten sam termin nie ma dwóch różnych tłumaczeń? Czy nazwa firmy, produktu albo ulicy nie została „przetłumaczona"?

Test 4: Ton i odbiorca

Przeczytaj tekst oczami odbiorcy. Czy pasuje forma grzecznościowa — np. niemieckie „Sie" w pierwszym kontakcie? Czy powitanie i zakończenie nie są zbyt sztywne albo zbyt poufałe? Jeśli nie umiesz tego ocenić, pomoże test 5.

Test 5: Druga opinia innego modelu

Wklej oryginał i tłumaczenie do innego modelu, np. ChatGPT albo Claude, z promptem „Druga opinia" z Zestawu. Inny model, bo ten sam ma skłonność do bronienia własnej pracy (zobacz lekcję o słabościach AI). Różnice między modelami to nie głosowanie, tylko sygnał: tu sprawdź. O doborze modeli więcej w lekcji o wyborze modelu.

Sygnały ostrzegawcze

- Tłumaczenie jest wyraźnie krótsze albo dłuższe niż oryginał.
- Pojawiły się obietnice lub uprzejmości, których nie było („gwarantujemy", „bezpłatnie").
- Ten sam termin przetłumaczono na dwa sposoby.
- Przy trudnym tekście (idiomy, skróty, branżowe nazwy) AI nie zgłosiło żadnych wątpliwości.
- W trybie nauki wyjaśnienie brzmi „tak jest naturalniej", ale bez zasady i przykładu — dopytaj albo sprawdź w słowniku.

Kiedy AI to za mało

Umowy, regulaminy, reklamacje z konsekwencjami prawnymi, informacje o bezpieczeństwie i zdrowiu, duża kampania reklamowa — tu po testach tekst powinien przeczytać człowiek, który zna język i temat. Dokumenty do urzędu lub sądu często wymagają tłumacza przysięgłego.

✓ **Checklista przed wysłaniem tłumaczenia**

- [ ] Tłumaczenie zwrotne w nowym czacie: sens zgodny, nic nie dodano ani nie zgubiono
- [ ] Liczby, kwoty, daty, jednostki i nazwy zgadzają się 1:1 (daty słownie, kwoty z kodem waluty)
- [ ] Terminy ze słowniczka użyte zgodnie z nim, nazwy własne bez zmian
- [ ] Forma grzecznościowa i ton pasują do odbiorcy
- [ ] Uwagi drugiego modelu sprawdzone i rozstrzygnięte
- [ ] Znaczniki [KLIENT], [ADRES] zastąpione właściwymi danymi
- [ ] Umowa lub dokument urzędowy? Sprawdził człowiek, a gdy trzeba — tłumacz przysięgły

ROZDZIAŁ 6

Kiedy AI nie wystarczy: RODO, umowy i tłumacz przysięgły

> ! **To nie jest porada prawna**
>
> Poniżej znajdziesz informacje ogólne według stanu na październik 2026 r. W konkretnej sprawie zapytaj prawnika albo instytucję, do której składasz dokument.

Dane klientów w Gemini

Na prywatnym koncie Google część czatów z Gemini czytają przeszkoleni weryfikatorzy (także z firm współpracujących z Google), a Google prosi, by nie wpisywać informacji poufnych. Przy wyłączonym ustawieniu „Zachowuj aktywność" czaty są przechowywane do 72 godzin, a czaty tymczasowe nie służą do trenowania modeli. Na kontach służbowych mogą obowiązywać inne zasady.

Praktycznie: anonimizuj teksty i nie wklejaj na prywatne konto skanów dokumentów tożsamości, umów z danymi osobowymi ani danych o zdrowiu. Jeśli tłumaczenia z danymi klientów to w Twojej firmie codzienność, przenieś tę pracę na firmowe konto Google Workspace — zobacz lekcję o Gemini w Workspace i RODO.

Tłumacz przysięgły — kiedy jest potrzebny

Tłumacz przysięgły sporządza tłumaczenia poświadczone, z pieczęcią i podpisem — AI tego nie zrobi. Potrzebujesz go zwykle wtedy, gdy dokument w obcym języku składasz w sądzie lub urzędzie, a przepis albo instytucja tego wymaga. Przykład: dokumenty obcojęzyczne w urzędzie stanu cywilnego muszą mieć tłumaczenie sporządzone przez tłumacza przysięgłego albo konsula (Prawo o aktach stanu cywilnego, art. 31). Przed zleceniem zapytaj instytucję, czy wymaga tłumaczenia poświadczonego i czy wystarczy fragment dokumentu. Tłumacza znajdziesz na liście Ministra Sprawiedliwości — wyszukiwarka filtruje po języku, mieście i województwie.

AI pomoże zrozumieć dokument przed wizytą i przygotować pytania. Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego (art. 13) pozwala tłumaczowi także sprawdzić i poświadczyć tłumaczenie sporządzone przez inną osobę. Masz gotowy projekt? Zapytaj, czy tłumacz go przyjmie i ile to kosztuje — nie każdy się zgodzi i nie zawsze wyjdzie taniej.

Język polski w dokumentach firmy

Ustawa o języku polskim (art. 7, 7a i 8): gdy sprzedajesz konsumentom w Polsce albo zatrudniasz osoby pracujące w Polsce, co do zasady używasz języka polskiego — m.in. w ofertach, warunkach gwarancji, fakturach, instrukcjach obsługi, informacjach dla konsumentów, reklamach, umowach z

konsumentami i umowach o pracę. Wersje obcojęzyczne możesz dodać obok polskiej. Na wniosek pracownika lub konsumenta, który nie jest obywatelem polskim i zna dany język, dokument może być w tym języku — po wcześniejszym pouczeniu o prawie do wersji polskiej.

Praktycznie: instrukcja po ukraińsku czy hiszpańsku przygotowana z AI to cenna pomoc dla pracownika, ale obok niej trzymaj wersję polską, a tłumaczenie instrukcji bezpieczeństwa niech sprawdzi ktoś, kto zna oba języki.

ROZDZIAŁ 7

Najczęstsze błędy

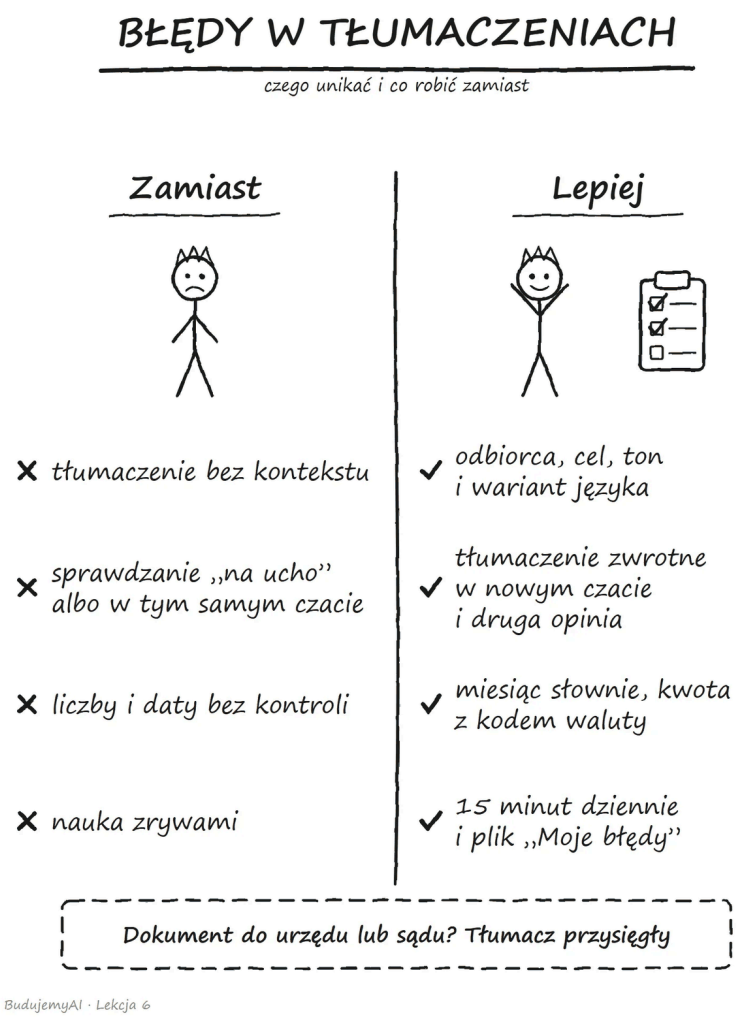

1. **Tłumaczenie bez kontekstu.** Skutek: tekst poprawny, ale w złym tonie — za sztywny dla stałego klienta albo zbyt poufały dla nowego. Jak uniknąć: zawsze podaj odbiorcę, cel, ton i wariant języka.
2. **Sprawdzanie „na ucho" albo w tym samym czacie.** Skutek: przechodzi zmiana sensu, a model, który widzi swoją wersję, łatwo „potwierdza" własną pracę. Jak uniknąć: tłumaczenie zwrotne w nowym czacie i druga opinia innego modelu.
3. **Liczby i daty bez kontroli.** Skutek: zapis 03/11 Amerykanin przeczyta jako 11 marca, a przecinek w złym miejscu zmienia kwotę. Jak uniknąć: miesiąc słownie, kwota z kodem waluty, test twardych danych.
4. **Dane klientów na prywatnym koncie.** Skutek: dane osobowe trafiają tam, gdzie nie powinny — ryzyko z punktu widzenia RODO. Jak uniknąć: anonimizacja i konto firmowe.
5. **Działanie na podstawie samego Obiektywu.** Skutek: drobny lub niewyraźny tekst odczytany źle, np. dawka albo wymiar. Jak uniknąć: przy ważnych instrukcjach zdjęcie do Gemini i porównanie

liczb z oryginałem.

6. **AI zamiast tłumacza przysięgłego.** Skutek: urząd albo sąd nie przyjmie dokumentu i tracisz tygodnie. Jak uniknąć: zapytaj instytucję, czy wymaga tłumaczenia poświadczonego.
7. **Nauka zrywami.** Skutek: po weekendzie z aplikacją wracasz do punktu wyjścia. Jak uniknąć: 15 minut dziennie i plik „Moje błędy”.

ROZDZIAŁ 8

Zestaw do powtórzenia

Podstawą są prompty z Kroków 2 i 4 oraz z Testu 1.

Instrukcja umiejętności „Tłumacz firmowy”

Wklej jako instrukcje umiejętności albo Gema (Krok 7):

› PROMPT

```
Jesteś tłumaczem i redaktorem tekstów biznesowych firmy [NAZWA FIRMY, BRANŻA]. Tłumaczysz z polskiego na [JĘZYKI] i z powrotem.

Zawsze:
- jeśli w wiadomości brakuje odbiorcy, celu albo tonu, najpierw o nie pytasz;
- trzymasz się słowniczka z załączonego pliku, a nazw firmy i produktów nie tłumaczysz;
- nie dodajesz ani nie usuwasz informacji, obietnic ani zastrzeżeń;
- daty zapisujesz z nazwą miesiąca, kwoty w formacie kraju odbiorcy z kodem waluty;
- pod tłumaczeniem dajesz tabelę decyzji i listę miejsc niepewnych.

Gdy napiszę „korekta”, poprawiasz moje tłumaczenie i wyjaśniasz każdy błąd w tabeli: było | poprawnie | dlaczego.
Gdy tekst wygląda na umowę, regulamin albo dokument urzędowy, przypominasz, że przed wysłaniem musi go sprawdzić człowiek.
```

Słowniczek z Twojej oferty

› PROMPT

```
Na podstawie poniższego tekstu mojej firmy (oferta lub strona www) przygotuj słowniczek do tłumaczeń na [JĘZYK]. Tabela: termin po polsku | tłumaczenie | uwagi (np. „nie tłumacz”, „zawsze tak”, inne możliwe znaczenia). Uwzględnij nazwy produktów i usług, terminy branżowe, warunki handlowe i stałe zwroty. Maksymalnie 25 haseł. Oznacz hasła, których tłumaczenia nie jesteś pewien – sprawdzę je samodzielnie.

[WKLEJ TEKST]
```

Druga opinia (dla innego modelu)

› PROMPT

```
Jesteś rodzimym użytkownikiem języka [JĘZYK] z [KRAJ] i doświadczonym korektorem korespondencji biznesowej. Oceń tłumaczenie polskiego tekstu:
1. Sens: co dodano, co pominięto, co zmieniono względem oryginału?
2. Liczby, daty, kwoty, jednostki i nazwy: czy są identyczne i w formacie kraju odbiorcy?
3. Ton: jak odbierze to [ODBIORCA]? Co brzmi sztywno, zbyt poufale albo nienaturalnie?
4. Błędy językowe.

Każdą uwagę podaj w tabeli: cytat | problem | propozycja | pewność (wysoka / średnia / niska). Na końcu oceń całość w skali 1–5 i napisz, czy tekst można wysłać bez zmian.

ORYGINAŁ
[WKLEJ]

TŁUMACZENIE
[WKLEJ]
```

Tekst ze zdjęcia lub zrzutu ekranu

Wgraj zdjęcie do Gemini i dopisz:

› PROMPT

```
Na zdjęciu jest tekst w języku obcym (instrukcja, etykieta albo dokument od dostawcy).
1. Przepisz tekst w oryginale.
2. Przetłumacz go na polski.
3. Wypisz w tabeli wszystkie liczby, dawki, wymiary, terminy i ostrzeżenia: oryginał | tłumaczenie.
4. Oznacz fragmenty nieczytelne albo niepewne — nie zgaduj ich treści.
5. Napisz krótko, co z tego tekstu wynika w praktyce i co trzeba sprawdzić u źródła.
```

Nauczyciel w Gemini Live (powiedz na głos)

› PROMPT

```
Bądź moim nauczycielem języka [JĘZYK]. Mój poziom to [POZIOM]. Zagrajmy scenkę: prowadzę firmę [BRANŻA], a rozmówca to [np. klient z Niemiec, który pyta o termin i cenę] — graj tego rozmówcę. Mów tylko po [np. angielsku], prostymi zdaniami i powoli. Po każdej mojej wypowiedzi popraw najwyżej jeden, najważniejszy błąd — jednym zdaniem — i graj dalej. Po pięciu minutach podsumuj po polsku trzy moje błędy do zapamiętania.
```

Fiszki z Twoich błędów

› PROMPT

```
Z poniższego słowniczka i mojej listy błędów zrób 20 fiszek do nauki języka [JĘZYK]. Tabela: po polsku | w języku [JĘZYK] | krótkie przykładowe zdanie z mojej branży ([BRANŻA]) | na co uważać. Zdania mają być takie, jakich naprawdę użyję w mailu albo w rozmowie z klientem. Na końcu zrób quiz: 5 zdań do przetłumaczenia — odpowiedzi pokaż dopiero po mojej próbie.

[WKLEJ SŁOWNICZEK I LISTĘ BŁĘDÓW]
```

Szablon: słowniczek firmowy

Po polsku	W języku docelowym	Uwagi (nie tłumacz / zawsze tak / inne znaczenia)

Szablon: plik „Moje błędy”

Data	Było	Poprawnie	Zasada (jednym zdaniem)

Checklista: 15 minut dziennie

- [ ] 5 min: fiszki z pliku „Moje błędy” i ze słowniczka
- [ ] 5 min: jedna scenka w Gemini Live
- [ ] 5 min: trzy zdania z dzisiejszej pracy w trybie B
- [ ] Jedna nowa zasada dopisana do pliku „Moje błędy”

ROZDZIAŁ 9

Twój plan działania

Dziś (60 min)

- [ ] Zrób słowniczek: 10–20 haseł.
- [ ] Przetłumacz jeden prawdziwy tekst w trybie A albo B.
- [ ] Przejdź 5 testów i wyślij tekst.
- [ ] Przetłumacz Obiektywem jedną obcojęzyczną etykietę lub instrukcję z biura.

W tym tygodniu

- [ ] Zapisz „tłumacza firmowego” jako umiejętność, Gem albo notatkę.
- [ ] Załóż plik „Moje błędy” i ćwicz 15 minut dziennie przez 5 dni.
- [ ] Zanotuj, ile minut zajmuje Ci jeden tekst razem z testami.

W tym miesiącu

- [ ] Rozbuduj słowniczek do 50 haseł, a jeśli trzeba — o drugi język.
- [ ] Ustal w zespole trzy zasady: co tłumaczymy z AI, kto sprawdza, kiedy idziemy do tłumacza (przysięgłego).
- [ ] Porównaj czas na tekst z pierwszego i czwartego tygodnia — tak zobaczysz, ile czasu naprawdę odzyskujesz.

ROZDZIAŁ 10

Słowniczek

- **Model językowy** — program AI, który przewiduje kolejne słowa na podstawie ogromnej liczby tekstów. Dzięki temu łapie kontekst, ale potrafi się mylić z pełnym przekonaniem.
- **Słowniczek firmowy (glosariusz)** — lista nazw i terminów firmy z ustalonymi tłumaczeniami; dzięki niej wszystkie teksty brzmią spójnie.
- **Tłumaczenie zwrotne (back-translation)** — przetłumaczenie wyniku z powrotem na język oryginału, żeby porównać sens.
- **Fałszywi przyjaciele** — słowa podobne w dwóch językach, ale o innym znaczeniu, np. „aktualny" i angielskie „actual" (rzeczywisty).
- **Gemini Live** — rozmowa głosowa z Gemini w aplikacji na telefon, także z kamerą albo udostępnionym ekranem.
- **Umiejętność w Gemini** — zapisany zestaw instrukcji (i plików), który wywołujesz, wpisując „/"; następczyni Gemów.
- **Tłumaczenie poświadczone** — tłumaczenie sporządzone albo sprawdzone i poświadczone przez tłumacza przysięgłego z listy Ministra Sprawiedliwości.

ROZDZIAŁ 11

Źródła

- Gemini Live — Centrum pomocy Gemini — Live, kamera, udostępnianie ekranu, języki, wymagania.
- Centrum prywatności aplikacji Gemini — „Zachowuj aktywność", weryfikatorzy, czaty tymczasowe.
- Umiejętności w aplikacjach Gemini — Centrum pomocy — tworzenie umiejętności, wymagania, pliki.
- Let skills in Gemini tackle your most repetitive tasks — blog Google (wrzesień 2026) — umiejętności zamiast Gemów, terminy migracji.
- Tłumaczenie obrazów — Pomoc Tłumacza Google — aparat, pliki, tryb offline, ograniczenia jakości.
- Zaznacz, aby wyszukać — Pomoc Androida — tłumaczenie ekranu, „Przewijaj i tłumacz".
- Wyszukiwanie z Obiektywem Google w Chrome — Pomoc Chrome — Obiektyw w Chrome na komputerze.
- Fluid, natural voice translation with Gemini 3.5 Live Translate — blog Google (czerwiec 2026) — tłumaczenie mowy na żywo w Tłumaczu Google.
- H. Somers, „Round-Trip Translation: What Is It Good For?" (ALTA 2005) — ograniczenia tłumaczenia zwrotnego.
- Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego — ISAP — art. 13: uprawnienia tłumacza przysięgłego.
- Tłumacze przysięgli — Ministerstwo Sprawiedliwości — wyszukiwarka tłumaczy przysięgłych.
- Ustawa o języku polskim — ISAP — art. 7, 7a i 8: konsumenci i prawo pracy.

Co dalej

NASTĘPNA LEKCJA · 7 z 21

Słabości AI, o których się nie mówi

Przeprowadzisz test krzyżowy: odpowiedź jednego modelu ocenią dwa inne.

Obejrzyj wideo

Kanał BudujemyAI na YouTube

Dołącz do Klubu BudujemyAI

Pytania, Kawa z AI co tydzień i live konsultacyjny.

klub.budujemyai.pl

Konsultacja hybrydowa

Dwa spotkania online i e-book PDF z rozwiązaniami dla Twojej firmy — 499 zł. Na start: bezpłatne 15 min.

wiedza.budujemyai.pl/konsultacja/

Pozostałe e-booki — za darmo

21 lekcji ścieżki „Jedna praca" i mapa wiedzy.

wiedza.budujemyai.pl/ebooki/

ANKIETA · 1 MINUTA

Jak mógłbym dodatkowo rozwinąć według Ciebie ten wątek, bądź co jeszcze Cię ciekawi w tym temacie?

Odpowiedz tutaj: wiedza.budujemyai.pl/baza-wiedzy/jezyki-obce-z-ai/#ankieta — czytam każdą odpowiedź, a najczęstsze prośby zamieniam w kolejne lekcje.

O autorze

Daniel Baranowski — prowadzi BudujemyAI. Wdraża AI i automatyzacje w małych i średnich firmach, buduje strony www z pomocą AI (także 3D) na własnym systemie, w którym klient sam edytuje stronę, pisząc do AI po polsku.

Na co dzień pracuje z Claude Code, Codexem i Grokiem jako „radą doradczą", a całą firmę prowadzi z vaulta w Obsidianie. W tej bazie pokazuje dokładnie to, czego sam używa — prosto i konkretnie.

ai@baranowski.consulting · budujemyai.pl · wiedza.budujemyai.pl

---

© 2026 BudujemyAI · Daniel Baranowski. Wydanie: listopad 2026. Możesz przesłać ten e-book dalej w niezmienionej formie.

Ceny, nazwy planów i funkcje narzędzi AI zmieniają się często — przed decyzją zakupową sprawdź aktualne informacje u producenta. Treść ma charakter edukacyjny i nie jest poradą prawną ani podatkową.